
STVARALAŠTVO ZA DJECU I MLADE IVANA CEKOVIĆA

Sofija Kalezić

Ivan Ceković (Golubovci, Podgorica, 1930 – Spuž, 2009) appeared in the children poetry in the 1960s, in time when the Yugoslav poetry switched from the traditional to modern structural concept. He expressed a high level of inventiveness, imagination, and tendency toward word games in his children poetry. Unlike other poets who felt the need to write for children only when they themselves became parents, he turned to children poetry in difficult moments. Until the rest of his life, this kind of work was his comfort and escape from everyday troubles and stresses. Beside the fact that he published several poetry collections for grownup readers, writing for the young was what brought him back to his roots and childhood, and turned to a brighter version of reality.

Ivan Ceković je jedan od najvažnijih predstavnika crnogorske poezije za mlade, zastupljen u antologijama, zbornicima i školskoj lektiri. Bavio se novinarstvom i književnošću; bio je urednik *Radio Titograda*, *Duge*, *Rada* i *Beogradske nedelje*. Ceković je studirao Novinarsko-diplomatsku visoku školu i Filozofski fakultet u Beogradu, u kome je živio skoro četiri decenije.

Za svoju prvu pjesničku knjigu za najmlađe, *Kad bi mjesec bio balon* dobio je nagradu *Mlado pokoljenje* (1964), a za sljedeću zbirku *Šetači laganije* – nagradu *Neven* (1967). Dobitnik je i *Nagrade oslobođenja Podgorice* (1978) i *Trinaestojulske nagrade* za životno djelo (1981). Dodijeljena mu je *Povelja za stvaralaštvo za djecu* u Kolašinu (1997), kao i priznanje *Pod starom maslinom* (1998) u Baru. Nagrada za životno djelo pripala mu je posthumno (Golubovci, 2013).

U njegovom bogatom stvaralačkom opusu posebno se izdvajaju zbirke poezije za djecu: *Kad bi mjesec bio balon* (1964), *Šetači laganije* (1967), *Nek izvoli kako ko voli* (1973), *Putovati svijetom makar trotinetom* (1976), *Sunce u tvojim očima* (1979), *Čitao sam da čitate* (1980), *Ko se sa kim grli* (1990) i *Najveći šešir ima dan* (1999).

U knjizi *Šetači laganije* umjetničkim kvalitetom mogu se izdvojiti ostvarenja *Moja ledina*, *Sunce* i *Vrijeme, poskoči za njim skokom*, dok zbirka kratkih priča *Zvezdani vrt* (Beograd, 1965) sadrži tekstove iz bogate motivike svijeta najmlađih, kako onih realističnog, tako i fantastičnog sadržaja (*Kuća na poljani*, *Bilo ga je stid*, *Šešir sanjalo*, *Sanjke da predahnu*, *Cvetni san* itd). Ceković je priredio knjigu *Poznanstva sa dečjim piscima* (Beograd, 1970), na čijim je stranicama omogućio mladim čitaocima da ličnosti najznačajnijih jugoslovenskih književnika sagledaju iz bliske perspektive.

Za ovu knjigu, koja je doživjela više izdanja, predgovor pod naslovom *Cekovićevo drugovanje sa piscima za djecu* napisao je Tode Čolak. „Bilo je i do sada razgovora sa piscima, osobito dečjim“, istakao je Čolak u predgovoru ovoj knjizi, „ali je Cekovićeve knjige ipak malo drugačija i s nešto drukčijim uglom posmatranja. Ceković je odista razgovarao s piscima - ćaskao, u dobrom smislu te reči – i postavljao im pitanja na koja nisu mogli dugo i široko odgovarati. Ti odgovori su, stoga, morali biti konkretni i koncizni, jasni i iznad svega iskreni,

neizvitopereni. Tekao je, tako, tu jedan dijalog, lapidaran i topao, bistar kao brz, planinski, skokoviti potok, zapenušan i čist.¹ Čolak zapaža da je lirski ton u dijalogima koje je vodio ovaj stvaralac toliko jak da čitaoci često mogu osjetiti kako nam neki pjesnik ili pripovjedač iznova saopštava pjesmu ili priču svog života. Literarni portreti četrdeset savremenih dječjih autora ispunjeni su vrijednim porukama, neposrednošću i toplinom.

Na stranicama ostvarenja *Poznanstva sa dečjim piscima*, Ceković je na inventivan način, prilagođen dječjem viđenju i doživljaju svijeta, intervjuisao najpoznatije jugoslovenske književnike i književnice za mlade, među kojima su bili Aleksandar Vučo, Milovan Danojlić, Arsen Diklić, Dobrica Erić, Dušan Radović, Ljubivoje Ršumović, Branko V. Radičević, Stevan Raičković, Branko Ćopić, Voja Carić, Desanka Maksimović, Mira Alečković, Mirjana Stefanović i drugi. Istovremeno, kroz formu duhovito osmišljenog intervjua, pružio je i upečatljive portrete crnogorskih književnika, koji se i danas smatraju sastavnim dijelom kako nacionalne, tako i nekadašnje jugoslovenske literature, npr. Mirka Vujačića, Anta Staničića, Dušana Kostića, Dušana Đurišića, Milenka Ratkovića, Draška Šćekića i Dragutina M. Malovića.

Ceković je takođe priredio izbor *Čitao sam da čitate (knjiga o knjigama, ali, djeco i o vama)* koju je publikovao Kulturni centar iz Gornjeg Milanovca, 1980. godine. O kompoziciji ove knjige dovoljno govore nazivi poglavlja: *Ako pjesme volite - izvolite, Ako priče i bajke volite - izvolite, Ako sjećanja na herojske dane i partizane volite - izvolite, Ako romane volite - izvolite*. U ovo žanrovski mnogoliko ostvarenje, pripredivač je uvrstio pjesme, priče, bajke i odlomke iz romana najpoznatijih imena jugoslovenske i svjetske literarne pozornice, od Desanke

¹ Tode Čolak: *Cekovićevo drugovanje s piscima za decu*, predgovor knjizi Ivana Cekovića: *Poznanstva s dečjim piscima*, autorsko izdanje, Beograd, 1972, str. 6-7.

Maksimović, Branka Ćopića, Zvonimira Baloga, Dobrice Erića, Nasihe Kapidžić Hadžić, Moša Odalovića, Milenka Matickog do Astrid Lindgren, Frenka Bauma i ostalih autora.

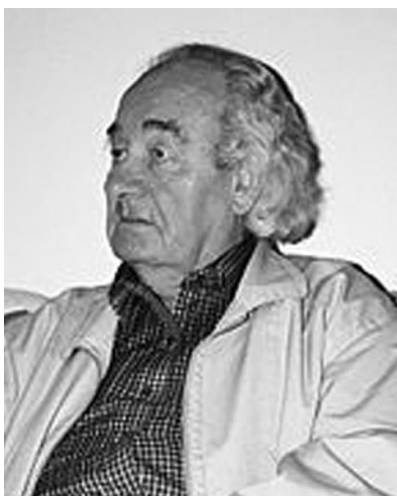
Crnogorski književnici nijesu izostali ni u ovom izboru: Dušan Đukić (*Zlatna frula, Krletka*), Jevrem Brković (*Krivda i pravda, Pravda*), Anto Staničić (*Minuš*), Velimir Milošević (*Krilata cvečarnica, Velika mala djeca, Djeca su vojska najjača*), Dušan Đurišić (*Probuđene stvari, Šta su rekli*), Milenko Ratković (*Dvoboj u gradu dječaka*) i Dragan Radulović (*Krilati dječaci, Od sebe veći*).

Knjiga *Čitao sam da čitate* zamišljena je s jedne strane kao djelo pjesničkih kritika o knjigama, a s druge, kao svojevrsna antologija pjesama, priča i proznih odlomaka iz knjiga o kojima Ceković piše. Priređivač je na taj način ostvario dvostruku komunikaciju sa najmlađim čitaocima. On im je saopštavao vlastiti sud o pročitanom, nastojeći da privuče njihovu pažnju, da ih zainteresuje za pojedine pisce i naslove, dopuštajući istovremeno recipijentima da sami donesu vlastiti sud o djelu.

„Tako je ova knjiga dobila jednu funkciju koja može pomoći mladim čitaocima da ostvare što aktivniji odnos prema književnom delu“, u recenziji ovom ostvarenju istakao je dr Ivan Šop, „ali ta funkcija može se ostvariti u okviru nastave književnosti u osnovnim školama jer su pojedina dela o kojima Ceković govori već standardna lektira. Time će nastavnici dobiti pouzdan i koristan priručnik koji će im pomoći da učenicima kažu o pojedinim knjigama upravo ono što im valja reći, da progovore o delima, a ne o vanknjiževnim elementima koji su najčešća ‘poštapalica’ u školskoj praksi kada treba iznaći prave reči o književnim delu.“²

Ovom nesvakidašnjom antologijom, Ceković je pružio ostvarenje koje se izdvaja po svojoj formi i žanrovima zastupljenim

² Ivan Šop: *Ivan Ceković: „Čitao sam da čitate“*, iz recenzije na knjigu Ivana Cekovića *Čitao sam da čitate*, Kulturni centar, Gornji Milanovac, 1980, str. 292.

Ivan Ceković
1930–2009

u njoj, te koje osvaja kako jezikom tako i ljubavlju prema umjetnosti lijepje riječi. Istovremeno, ova knjiga se može posmatrati kao panorama književne produkcije literature za djecu i omladinu na evropskoj i svjetskoj književnoj sceni osamdesetih godina XX vijeka.

U knjizi *Zapisi o piscima (Slobodni umjetnik Ivan Ceković)*, Milenko Ratković piše o poznanstvu sa ovim neobičnim stvaraoцем. Ceković je odgovorio na autorovu molbu da mu ispriča priču o svom djetinjstvu, pa je na osnovu kazivanja snimljenog na magnetofonskoj traci nastao sljedeći tekst: „Djetinjstvo je proveo u rodnoj Zeti, u kojoj se tada oskudno živjelo, naporno radilo na njivama i sa nestrpljnjem gledalo u nebo da beričetna kiša padne i natopi usjeve i bašte, livade i pašnjake. Roditelji su mu bili gotovo bezemljaši, seoski proletari, te su nadničarili po tuđim njivama, okopavali kukuruz, želi i kosili. Tek što je Ivan napunio godinu, roditelji su ga iz Golubovaca odveli u učevinu, u Mahalu. Rastao je uz djeda, babu i tri ujaka Raičevića. Bio je njihov miljenik i brižno su ga

pazili. Prve knjige koje su mu dolazile do ruku bile su narodne pjesmarice i one koje je dobijao za odličan uspjeh. Za vrijeme rata preživio je mnoga bombardovanja i mitraljiranja, obično na putu do škole i u povratku ka kući. Poslije rata Ivan je uspješno završio gimnaziju i otišao u Beograd da studira, a posvetio se poeziji i studiranju života.“³

Za razliku od drugih pjesnika koji su potrebu da pišu za djecu često dobijali kada su sami postajali roditelji, on se ovom vidu poezije priklanjao u teškim trenucima života. Do kraja života za njega je ovaj vid stvaralaštva predstavljao vrstu smiraja i utjehe koje su mu nametali svakodnevni problemi i trzavice. I pored toga što je objavio desetak zbirki poezije za odraslu čitalačku publiku, pisati za mlade za njega je značilo vraćanje korijenima djetinjstva i priklanjanje vedrijem vidu stvarnosti.

Ivan Ceković se pojavio u poeziji za djecu šezdesetih godina XX vijeka, u vrijeme prelaska jugoslovenskog pjesništva sa tradicionalnog strukturnog obrasca na modernu kreativnu matricu. U to doba je niz jugoslovenskih pjesnika, od Dragana Lukića i Dušana Radovića do Mata Lovraka i Grigora Viteza, iskazivao visok stepen inventivnosti, maštovitosti i sklonosti ka jezičkim kalamburama i obrtima u pjesništvu za djecu.

„Počelo je to nekako u sumornim trenucima neke moje krajnje prezasićenosti ljudskim dramama i zabrinutostima nad svježim ranama rata i živim opekotinama svijeta, o kojima sam tada protestne pjesme ispisivao za knjigu *Ratu umjesto psovke*“, Ceković je govorio o počecima iskazivanja u pjesništvu za djecu. „Tako sam nekako iz mučnih i tmurnih misli i iz studentskog potucanja i gladovanja u velegradu, kad mi je najhladnije u duši bilo, ulazio ili bježao u jedan topliji, bezbjedniji, vedriji i pravedniji svijet - u dječji svijet, kao u kakvu obećanu zemlju vječitog proljeća... U najmanju pjesmu može da stane

³ Milenko Ratković: *Slobodni umjetnik Ivan Ceković*, u knjizi istoimenog autora: *Zapisi o piscima*, Pobjeda AD, Bijelo Polje, 2012, str. 72-73.

čitav jedan grad, cijela jedna zemlja, pa čak i planete, i u trenutku jednom osmijeh cijelog svijeta.“⁴

U središte svojih stihova Ceković stavlja raznolik doživljaj stvarnosti, najčešće artikulisan romantičarski intoniranim pjesničkim govorom. Analizom najuspjelijih njegovih pjesama, mogu se zapaziti osnovni krugovi u kojima su se kretala njegova pjesnička interesovanja. To su zavičajni svijet i njegov ambijent, priroda i odlike brđanskog podneblja, naklonost prema putovanjima kao vidu spoznaje života i neprestana upitanost pred zagonetkama svijeta.

„Koreni Cekovićeve lirike ugrađeni su u zavičajni kompleks i njegov svet“, o Cekovićevom stvaralaštvu za djecu pisao je Voja Marjanović. „Po pesniku, sve počinje iz rodnog kraja i ognjišta, iz magme vazduha, mirisa, uspomena, doživljaja i pamćenja... Pesnik vitalističkih naboja, sklon bojama, svetlostima i zvucima koji dopiru iz detinjstva, Ceković je u nekolikim antologijskim pesmama opevao tu strasnu i univerzalnu privrženost zavičaju i njegovim prostranstvima. Pesme *Moja kuća, Rijeka moja Morača, Moja ledina, Moj kamene, moj braniku* – izražavaju jaka emocionalna zračenja iz bila pesnikovog osećanja.“⁵

Jedna od najuspjelijih Cekovićevih pjesama – *Moja kuća*, personifikuje značaj djetinjstva, javljajući se kao simbol zaštite i topline:

„Moja kuća je lijepa kuća/ ljepša od svakog gnijezda;
nju sunce voli, a do svanuća/ grli je svaka zvijezda.
Moja kuća je na kraju sela,/ moja kuća je mnogo htjela.
Htjela je biti dvorac iz bajke/ iz divne bajke moje bake,

⁴ Ivan Ceković o sebi, u: *Zašto postoji sve (izbor poezije za četvrti razred osnovne škole)*, Nolit, Beograd, 1973, str. 52.

⁵ Voja Marjanović: „Pesma kao otvoreni prozor za svet“, u knjizi istoimenog autora: *Portreti crnogorskih pisaca za decu i mlade*, Književna zajednica „Trag“, Titograd, 1990, str. 90.

možda i naselje malih mrava/ u carstvu trava.
Ona je htjela da bude dlan/ gdje spava dan.“⁶

Među crnogorskim pjesnicima tzv. zavičajnog temata, Ceković je pored Dušana Đurišića i Dragana Radulovića, jedan od najprisutnijih u nastavnim programima i čitankama. „Korpus Cekovićevih pjesama počinje pjesničkim iskazom o kući“, zapažaju Muris Idrizović i Dragoljub Jeknić. „Iz tog kamenog doma u zavičaju potekao je pjesnikov život i životni put, tu se po prvi put oglasio plačom i glasom, tu je vidio prve ljude, životinje, ptice, cvjetove, odatle je ugledao daleke prostore načičkane zvijezdama, tu je čuo prve priče i pjesme, tu se suočio sa prvim ljepotama i nesrećama ljudskog življenja. On nosi svoju kuću s kraja sela u pamćenju kao lijepu, ‘ljepšu od svakog gnijezda’, kao biće same ljepote.“⁷

U pjesmi *Moja ledina* izražena je zanesenost rodnom grudom:

„Koliko je raskošna moja ledina!/ Ona ima dosta vlati i ptica.
I budi se svakog svanuća/ Bujnog i vedrog lica,
I raspjevana i nijema/ Zastrta ćilimovima
Kakvih nema,/ Kakvih ne može biti pod krovovima.“⁸

Korijeni Cekovićeve lirike usađeni su kako u zavičaj (*Rijeka moja Morača, Moj kamene, moj braniku*), tako i njegov lični

⁶ Ceković, Ivan: „Moja kuća“, u: *Antologija savremene poezije za decu*, priredio Voja Carić, NIP Mlado pokolenje, Beograd, 1961, str. 165.

⁷ Muris Idrizović / Dragoljub Jeknić: „Ivan Ceković“, u knjizi istoimenih autora: *Književnost za djecu u Jugoslaviji*, Književna zajednica „Drugari“, Sarajevo, 1989, str. 712-713.

⁸ Ceković, Ivan: „Moja ledina“, iz zbirke poezije istoimenog pjesnika: *Zašto postoji sve!* Vidoje Podgorec: *Princeza breza*, Mlado pokolenje, Beograd, 1971, str. 51.

svijet prožet motivima prirode (*Molba Suncu, Kako vedre i oblache oblaci, Do viđenja, more, Između kapi kiše, Paun*). Jedan broj pjesama posvetio je temi putovanja, što je najviše izraženo u zbirci pjesama *Putovati svijetom makar trotinetom*:

„Putovati i sunčevim zracima,/ Kosmičkim sokacima,
Samo putovati!/ Putovati drumovima tračnicama,
Putovati makar i razglednicama!“⁹

Sličnim maniirom napisane su i pjesme *Granice, Pjesma sa puta jednog minuta, Kako sam gradio put* i druge. Pjesme u kojima se prelivaju uspješno korišćene metafore i poređenja su: *Najnajpjesma, Šareno podne, Valcer pšenica najljepših kikica* i druge. Ceković je uspio da dočara tišinu načinom gradacijskih opisa:

„Tišina dok spava nema mjere,/ Kao ni vjetar kao šeret,
Kao ni Vanja dok se igra,/ Kao ni skok i bijes tigra,
Kao u sjaju nebeska čigra,/ Kao ni zvuk kad se vere,
Brže od svega u visine/ Kao ni cvijeće u cvatu boje,
Zato tišini dajte svoje – tišine...“¹⁰

Koliko su poetični ne samo stihovi pjesama Ivana Cekovića, već i naslovi poglavlja njegovih knjiga, kao ilustrativan primjer može poslužiti izbor iz njegove poezije za djecu *Sunce u tvojim očima, domaća lektira za IV razred osnovne škole*, koji je publikovao Zavod za školstvo iz Podgorice, 1993. godine (*Djeca ili Korakom lako obale spajam; Razglednice ili Kako je šarena moja ledina; Dani ili Gle, jutro kao lađa; Darovi ili Da*

⁹ Ceković, Ivan: „Putovati“, iz zbirke poezije istoimenog pjesnika: *Nek izvoli kako ko voli*, Pionirski kulturni centar, Titograd, 1973, str. 26-27.

¹⁰ Ceković, Ivan: „Tišina“, u zbirci poezije istoimenog pjesnika: *Šetači laganije*, Mlado pokolenje, Beograd, 1967, str. 67.

nema ruke bez jabuke; Voljeti ili Sve postoji i rad' jedne bube malene kao radi tebe i mene; Putovati ili Otvara li se put k'o oko).

U Cekovićevim pjesmama često srećemo motiv jeseni u vidu pjesničkih slika punih boja, zvuka i pokreta, a navedene kompozicione elemente on spaja u koherentnu cjelinu. Punoću slike često postiže i motivima svjetlosti, što njegovu poeziju čini eteričnom i estetičnom. Od duge je paun pozajmio boje i postao car pernate nacije, a društvo ostalih životinja samo je tu da istakne njegovu ljepotu.

Na osnovu kompletnog uvida u Cekovićevo pjesništvo za djecu, može se primijetiti mnoštvo motivskih krugova kojima se ovaj pjesnik iznova vraćao. Od zbirke *Kad bi mjesec bio balon* (1964) do *Najveći šešir ima dan* (1999), proteklo je 35 godina koje je ovaj stvaralac ispunio stihovima originalnog umjetničkog izraza. „Ivan Ceković je najprije objavio četiri zbirke pjesama za odrasle“, Milenko Ratković je pisao o proširivanju motivskih krugova i sfera interesovanja u modelovanju Cekovićevog poetskog izraza. „Umoran od odraslih, u poeziji za djecu našao je svoju oazu iskrene ljubavi. Vratio se djetinjstvu, a mnogobrojnim pjesmama za djecu stvorio je veliku himnu dječje radosti. Slika pejzaže za djecu, nudi im poetska platna, a rime izvlači iz lastinog cvrkuta i detlićevog kucanja. Lijep jezik, melodičnost, zvučne rime, govornost pjesme, slikoviti opisi, sve su to vrijednosti koje čuvaju njegovu književnost i koju djeca rado čitaju. U svakoj od dvanaest mojih čitanki nalazi se po jedna Cekovićeva pjesma.“¹¹

Ceković nije opisivao prirodu kao pojedinost izdvojenu od ljudi, već je oblikovao po ljudskom liku. Najveći uspjeh postigao je zbirkama pjesama *Nek izvoli kako ko voli*, *Kad bi mjesec bio balon*, i *Šetači laganije*. Uspjele pjesme u knjizi *Kad bi*

¹¹ Milenko Ratković: „Slobodni umjetnik Ivan Ceković“, u knjizi istoimenog autora: *Zapisi o piscima*, Pobjeda AD, Bijelo Polje, 2012, str. 74.

mjesec bio balon (Buđenje jablanova, Kako je lako postati milioner, Kad ide štap, Kako se raduje pahuljicama, Pjesma sa pahuljama, Najveći slikar) karakterišu maštovita zapažanja i upliv u psihološke predjele svijeta djetinjstva.

Stvaralaštvo za djecu i omladinu Ivana Cekovića je, po opštem sudu kritičke misli, literarno najuspjelije u pjesmama u kojima on opijeva zavičaj i rodnu grudu, kao i poetične prizore iz svijeta djetinjstva: „Čitati Cekovićeve stihove, raspevane i osunčane, raskošne za oko, podatne za smeh i veselje, istovremeno bliske i tišini i žagoru, tako slične crtežima dece sa obaveznim velikim suncem u sredini, to znači biti prisutan u toj pesničkoj svečanosti, u toj jakoj ljubavi pesnika“, o specifičnostima Cekovićeve poezije za djecu pisao je Vladimir Milarić. „To istovremeno znači i otkrivati u sebi i u događajima oko sebe jedan naročiti, svečani, raspevani i osunčani izgled stvari. Cekovićeva pesma i nije drugo do veliko sunce detinjstva.“¹²

Izbor iz Cekovićeve poezije pod nazivom *Sunce u tvojim očima* (1989), priredio je Milo Kralj, koji je istakao da su u ovoj knjizi sadržane „pjesme i bajke u kojima su isprepletani san i java, ljubav i vedrina, čarolija prirode i neizvjesnost igre, a sve je prepuno srca. Ceković najčešće piše o prirodi i ljubavi, o dječacima i djevojčicama i njihovom radoznom duhu pred čarolijama i tajnama svijeta koji ih okružuje i onoga što se tek naslućuje.“¹³

Kralj prirodu opisuje kao „zlatni okvir“ u kome se dešavaju san i java svakog dječaka i djevojčice jer ona čini sastavni dio njihove svakodnevne igre i razmišljanja u samoći. Priroda se u ovim pjesmama i bajkama pojavljuje različitim oblicima – čas je

¹² Vladimir Milarić: „Svečanosti Ivana Cekovića“, u knjizi Ivana Cekovića: *Zašto postoji sve*, Nolit, Beograd, 1973, str. 66.

¹³ Milo Kralj: „Pred ljepotom i izazovima svijeta“, u hrestomatiji: *Sunce u prozoru – kritika u književnosti u Crnoj Gori za djecu i mlade* (priredio Milutin Đuričković), Gligorije Dijak, Podgorica, 2009, str. 86.

to sunce, oblak, morska pjena ili slikar – mraz na prozorskim oknima. Viđen i obogaćen dječjom imaginacijom, motiv prirode, koji predstavlja konstantu u Cekovićevom stvaralaštvu za najmlađe, se nadograđuje inovantnim umjetničkim slikama i predstavama.

U zbirci kratkih priča za djecu pod nazivom *Zvezdani vrt* na savremen način opisao je dijete u različitim životnim situacijama, od onih konfliktnih do duhovitih i zabavnih. U žanru kratke priče nije se više ostvarivao. Rukopisnu zaostavštinu ovog stihotvorca pod nazivom *Ja sada putujem* publikovala je biblioteka „Radosav Ljumović“ iz Podgorice 2015. godine, u ediciji *Zavičajni pisci*. Po pjesnikovoj želji, na njegovom posljednjem počivalištu, ispred Nikolj crkve u Golubovcima, upisan je stih: *I mrtav biću kao tek probuđen.*

Ivan Ceković je skoro pet decenija pisao za djecu. Njegovi stihovi danas se nalaze u čitankama, antologijama i školskim lektirama. Pjesme ovog stvaraoca predstavljaju svojevrsne himne ljubavi prema roditeljima i domovini, kao i svemu što mlade okružuje. Sa tim svijetom on je istinski živio, zapisujući njegove javne i tajne snove.

Izvori:

- Ceković, Ivan: *Šetači laganije*, Mlado pokolenje, Beograd, 1967.
- Ceković, Ivan: *Zvezdani vrt*, Sarajevo, 1969.
- Ceković, Ivan: *Zašto postoji sve!* Podgorec, Vidoje: *Princeza breza*, Mlado pokolenje, Beograd, 1971.
- Ceković, Ivan: *Poznanstva sa dečjim piscima*, autorsko izdanje, Beograd, 1972.
- Ceković, Ivan: *Nek izvoli kako ko voli*, Pionirski kulturni centar, Titograd, 1973.
- Ceković, Ivan: *Čitao sam da čitate*, Kulturni centar, Gornji Milanovac, 1980.

Literatura:

- *Antologija savremene poezije za decu*, priredio Voja Carić, NIP Mlado pokolenje, Beograd, 1961.
- Čolak, Tode: „Cekovićevo drugovanje s piscima za decu“, predgovor knjizi Ivana Cekovića: *Poznanstva s dečjim piscima*, autorsko izdanje, Beograd, 1972.
- „Ivan Ceković o sebi“, u: *Zašto postoji sve (izbor poezije za četvrti razred osnovne škole)*, Nolit, Beograd, 1973.
- Milarić, Vladimir: „Svečanosti Ivana Cekovića“, u knjizi Ivana Cekovića: *Zašto postoji sve (izbor poezije za četvrti razred osnovne škole)*, Nolit, Beograd, 1973.
- Šop, Ivan: *Ivan Ceković: „Čitao sam da čitate“*, iz recenzije na knjigu Ivana Cekovića *Čitao sam da čitate*, Kulturni centar, Gornji Milanovac, 1980.

- Idrizović, Muris/ Jeknić, Dragoljub: *Ivan Ceković*, u knjizi istoimenih autora: *Književnost za djecu u Jugoslaviji*, Književna zajednica „Drugari“, Sarajevo, 1989.

- Marjanović, Voja: *Pesma kao otvoreni prozor za svet*, u knjizi istoimenog autora: *Portreti crnogorskih pisaca za decu i mlade*, Književna zajednica „Trag“, Titograd, 1990.

- Kralj, Milo: „Pred ljepotom i izazovima svijeta“, u hrestomatiji: *Sunce u prozoru - kritika u književnosti u Crnoj Gori za djecu i mlade* (priredio Milutin Đuričković), Gligorije Dijak, Podgorica, 2009.

- Racković, Nikola: *Leksikon crnogorske kulture*, DOB, Podgorica, 2009.

- Ratković, Milenko: *Slobodni umjetnik Ivan Ceković*, u knjizi istoimenog autora: *Zapisi o piscima*, Pobjeda AD, Bijelo Polje, 2012.